

L'AGROMETEOROLOGIA COM A PUNT DE PARTIDA PER A UNA PRODUCCIÓ VITIVINÍCOLA ESTABLE I DE QUALITAT EN CONDICIONS DE CANVI CLIMÀTIC EN EL SEGLE XXI. DO EMPORDÀ I DO PLA DE BAGES (CLIMAVIT21)

SETEMBRE 2020

RESUM

Les projeccions de canvi climàtic de cara al segle XXI, indiquen una continuació en l'augment de la temperatura global, més o menys intens en funció de l'escenari i l'àmbit geogràfic, i reduccions en la quantitat d'aigua total disponible especialment perceptible a la conca mediterrània. Segons el Tercer Informe del Canvi Climàtic a Catalunya (TICCC, 2016), l'increment tèrmic pot arribar a ser de fins a 2°C ja a mitjans de segle XXI.

En el àmbit de la D.O. Pla de Bages, els increments de temperatura a final de segle, pujaran per sobre de 1.3°C en el escenari més optimista (RCP4,5) i fins a més de 4°C en el escenari RCP8.5, el més pessimista. La precipitació anual, tot i que amb molta variabilitat pròpia de la Mediterrània experimentarà descensos seriosos entre un 5 i un 10 % en les dècades més properes i de més del 25% cap a final de segle. En la DO Empordà, la tempera s'incrementa entre 1.5°C i 3.5°C, depenent de l'escenari cap a final de segle i la precipitació presentarà reduccions d'entre 15 i 40 % cap a finals de segle. A grans trets, el canvi climàtic comporta en el nostre àmbit sequera edàfica i ambiental, i canvis en el metabolisme de les plantes i cultius a causa de l'increment de la temperatura i l'evapotranspiració. I per això cal valorar-la a nivell local donades les característiques edàfiques i climàtiques, les varietats i espècies vegetals i l'agronomia, i per tant, el producte final que cada productor vulgui elaborar. La viticultura es veu i es veurà afectada en aspectes relacionats a la quantitat i la qualitat de la producció. Així, hi haurà una producció potencialment més variable associada a les sequeres i la seva recurrència junt amb clars desequilibris en la maduració alcohòlica i fenòlica. Les opcions per adaptar-se a aquesta realitat passen per plantejar l'agronomia amb una mirada oberta i amb una perspectiva, on ciència, tècnica i sentit comú, trenquin tradicions i prejudicis per encarar la realitat. Els resultats obtinguts donen l'evolució dels indicadors molt regionalitzada, el que permet a cada productor, organització o institució la comparació de la realitat, passada i present amb el futur probable i iniciar la presa de decisions i planificació a mitjà i llarg termini, del territori, del sector vitivinícola i de les adaptacions necessàries pel que fa a material vegetal, pràctiques agronòmiques i decisions estratègiques per fer un sector sostenible.

01. Objectius

L'objectiu general del projecte és proporcionar dades objectives de clima i necessitats hídriques per l'adaptació de la viticultura al canvi climàtic al llarg del segle XXI

S'han dut a terme les projeccions de clima, índexs agrometeorològics i de necessitats hídriques fins a finals del segle XXI per les zones de producció vitivinícola de la D.O. Empordà, de la producció vitivinícola de la D.O. Pla de Bages

02. Descripció de les actuacions realitzades

Els informes inclouen

- Taules d'indicadors agroclimàtics
- Mapes regionalitzats a escala 1 km de les projeccions dels indicadors més rellevants
- L'informe del SMC sobre el Canvi climàtic a la D.O. Pla de Bages
- L'Informe del SMC sobre la projecció de la tramuntana a l'Empordà
- Les conclusions dels resultats obtinguts
- El vídeo i conclusions de la jornada telemàtica (<https://www.youtube.com/watch?v=PatlefsXh1k&feature=youtu.be>)
- Vídeo de resultats i conclusions de CLIMAVIT21 (<https://transferencia.irta.cat/>)

03. Resultats

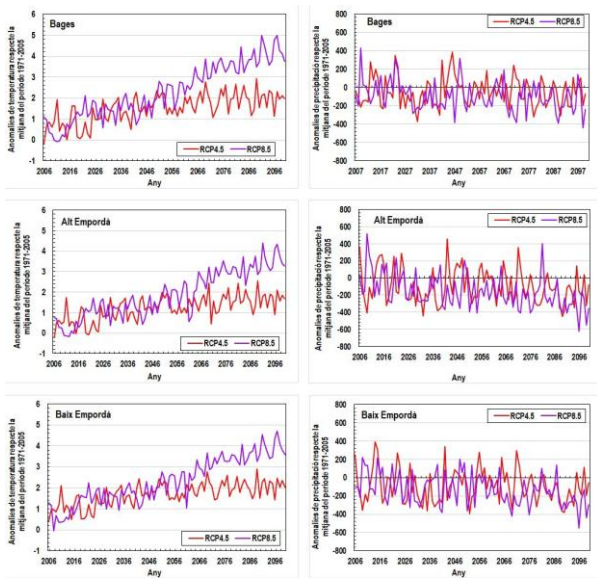

Figura 1: Anomalies de temperatura (esquerra) i de precipitació (dreta), pel segle XXI al Bages, Alt i Baix Empordà pels escenaris RCP4.5 i RCP 8.5

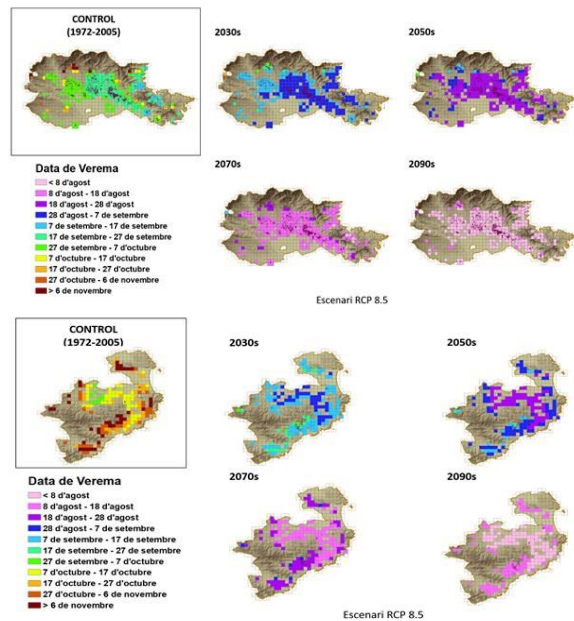

Figura 3 Mapa de distribució de la data de verema projectada segons l'escenari RCP 8.5 a l'Alt Empordà (dalt) i Baix Empordà (baix), en el període control i en les dècades de 2030, 2050, 2070 i 2090

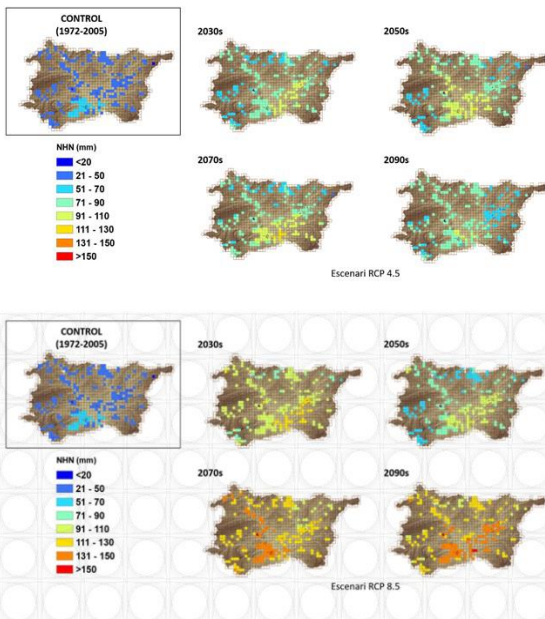

Figura 2: Mapa de les necessitats hídriques projectades a la DO Pla de Bages pels escenaris RCP4.5 (dalt) i RCP8.5 (baix) en el període control i en les dècades de 2030, 2050, 2070 i 2090

Aquests tres exemples de resultats mostren com els increments de la temperatura i la variació de la precipitació anual produiran increments en les necessitats hídriques i variacions en la fenologia, que fan necessàries les adaptacions del cultiu.

En la Jornada tècnica del 3 de juny de 2020, amb la participació dels principals actors i col·laboradors, es van presentar resultats i discutir opcions de futur.

04. Àmbit d'aplicació

Les zones de producció vitivinícola de la D.O. Empordà, de la producció vitivinícola de la D.O. Pla de Bages

05. Conclusions i accions futures

Es disposa ara de la informació de base per a una millor planificació a mitjà i llarg termini, del territori, del sector vitivinícola i de les adaptacions necessàries pel que fa a material vegetal, pràctiques agronòmiques i decisions estratègiques per fer un sector sostenible

DADES DEL CENTRE DE RECERCA

NOM: IRTA – Torre Marimon

ADREÇA: Ctra. C-59 Km 12.1 (08140) Caldes de Montbui. Barcelona.

WEB: www.irta.cat

DADES DE CONTACTE:

Robert Savé (robert.save@irta.cat)

Feli de Herralde (felicidad.deherralde@irta.cat)

Mireia Molins (mireia.molins@irta.cat)

PRESSUPOST

Pressupost total del projecte: 29.810,49 €

Contribució de la UE al pressupost: 12.818,51 €

DIFUSIÓ DEL PROJECTE

- materials en suport SIG per la difusió de la informació
- fulletons o dossiers informatius
- Publicació de les dades via web
- Jornades a les DO Pla de Bages, Empordà, Penedès, Costers del Segre i Priorat _ jornada online covid + video d'ela jornada jornada global

Amb el finançament de:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació**

**Fons Europeu Agrícola
de Desenvolupament Rural:**
Europa inverteix en les zones rurals

Projecte finançat a través de l'operació 01.02.01 de Transferència Tecnològica del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020.

Ref.: 056_2018

Fons Europeu Agrícola
de Desenvolupament Rural:
Europa inverteix en les zones rurals

P 03

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació**

xarxa-i.cat
Xarxa d'innovació agroalimentària
i rural de Catalunya